

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
REGIDORIA D'INSERCIÓ SOCIOLABORAL
SECCIÓ PROGRAMES D'INSERCIÓ SOCIAL I LABORAL

estudi complet CENS VIVENDA PRECÀRIA

ANÀLISI DELS RESULTATS

2015

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ.....	3
EL PROGRAMA D'ACCÉS A L'HABITATGE MUNICIPAL.....	4
EL CENS D'HABITATGE PRECARI.....	5
PRINCIPALS DADES DEL CENS D'HABITATGE PRECARI	7
HABITATGES.....	7
FAMÍLIES	11
PERSONES.....	14
EVOLUCIÓ DEL CENS D'HABITATGE PRECARI.....	23

INTRODUCCIÓ

El Cens d'Habitatge Precari és un registre que permet conèixer el nombre de famílies que habiten en vivendes que es troben en condicions de precarietat i en condicions deficitàries d'habitabilitat; és un instrument que possibilita la detecció de necessitats específiques, la previsió i la planificació d'actuacions i intervencions dirigides a millorar les condicions de vida i la inclusió social de les famílies.

Els inicis del Cens d'Habitatge Precari daten de l'any 2002. No obstant això, és a partir de l'aprovació del Programa Marc d'Inserció Social i Laboral, per Resolució d'Alcaldia del 4 de setembre de 2008, on s'arplega com una acció en l'Àrea d'Accés a l'Habitatge l'elaboració anual del Cens d'Habitatge Precari. Esta acció va quedar compresa i desenvolupada en el Programa d'Accés a l'Habitatge Municipal, que va ser aprovat per Junta de Govern Local el 18 de gener de 2013, com una actuació clau per a conèixer i implementar intervencions dirigides cap a la inserció social de les famílies amb majors dificultats d'integració social, o en les quals es produïx una acumulació de factors que comporta a l'exclusió social, entre estos el de l'habitatge.

L'habitatge, al costat d'altres factors bàsics, constituïx un requisit imprescindible per a la integració i inclusió en la nostra societat. Per este motiu difícilment puga dissenyar-se una mesura d'inclusió que no tinga en compte la seua obtenció. Les persones que manquen d'habitatge o les que habiten en vivendes precàries clarament es troben en situació d'exclusió social. La falta d'esta implica també una enorme barrera per a una normal convivència i per a l'assentament d'un teixit relacional i comunitari sa i integrador. Pràcticament l'obtenció d'un habitatge és per a alguns col·lectius, persones sense llar, per exemple, una utopia.

El cens no solament funciona com un registre de famílies i les seues condicions de vida, sinó que és la primera eina que ens permet obtenir informació exhaustiva de les necessitats de les persones que residixen en habitatges precaris. Açò permetrà planificar accions concretes per a arribar a l'objectiu d'aconseguir que superen la seua situació de risc o exclusió social, a través de l'accés a un habitatge digne.

És per açò que, malgrat que som conscients que els instruments de recollida del Cens d'Habitatge Precari requerixen d'una actualització i millora per a poder explotar major quantitat d'informació i que esta servisca per a elaborar programes i serveis precisos en la resolució de les necessitats; hem volgut compartir les dades així com les reflexions de l'últim Cens d'Habitatge Precari de la ciutat de València.

Per a poder entendre el que representa el Cens d'Habitatge Precari, anem a exposar en primer lloc i de forma resumida el Programa d'Accés a l'Habitatge Municipal, per a passar a continuació a presentar les dades del Cens d'Habitatge Precari de l'any 2015.

EL PROGRAMA D'ACCÉS A L'HABITATGE MUNICIPAL

L'objectiu general del programa és aconseguir la inserció social de les famílies amb majors dificultats d'integració social, o en les quals es produïx una acumulació de factors d'exclusió social, entre estos especialment el d'habitatge.

En este programa, a més de promoure accions encaminades a l'accés a un habitatge digne, s'inclouen intervencions d'inserció social i laboral i, així, es transcorre per diferents fases fins a arribar al reallotjament d'una família en un habitatge municipal. Estes fases són:

- **ELABORACIÓ DEL CENS D'HABITATGE PRECARI:** per l'Equip d'Atenció Integral (des d'ara EAI) amb les famílies del Cens d'Habitatge Precari, entés este com un registre de famílies que habiten en habitatges que no reuniten les condicions mínimes d'habitabilitat en la ciutat de València.
- **REUNIÓ DE LA COMISSIÓ D'INTERVENCIÓ AMB LES FAMÍLIES:** on s'establixen les bases de la intervenció que es realitzarà amb les famílies censades derivades a l'EAI. La comissió està composta per:
 - El personal tècnic del Centre Municipal de Servicis Socials (CMSS) que ha derivat la família.
 - L'EAI.
 - El personal municipal de la Secció Programes d'Inserció Social i Laboral.
- **LA INTERVENCIÓ AMB LES FAMÍLIES PER L'EAI:** el Servici d'Atenció Integral amb les famílies del Cens d'Habitatge Precari (EAI), realitza un treball d'intervenció tècnica personalitzada, que contempla sis àmbits: normalització documental, salut, educació, convivència, laboral i gestió de l'espai-habitatge. Tot açò de cara a promoure hàbits i habilitats que els permeten la inserció social i laboral, i per tant adaptar-se a un habitatge normalitzat. Les actuacions amb les famílies es realitzen en el mateix assentament, en la seu de l'EAI, o en qualsevol altre lloc quan es realitza acompanyament.
- **REUNIÓ DE LA COMISSIÓ D'HABITATGE MUNICIPAL:** la seua comesa és l'estudi i baremació dels informes socials emesos pels CMSS de les famílies proposades per a les noves adjudicacions d'habitatges municipals en règim de lloguer; la valoració de l'habitatge més apropiat per a cada família; i altres accions com les revisions de contractes, propostes de rescissions, etc.
- **LA COMISSIÓ ESTÀ FORMADA PER:**
 - Dos persones de l'equip directiu dels CMSS.
 - El personal tècnic dels CMSS que han proposat les famílies per a l'adjudicació d'habitatge.
 - El personal tècnic de la Secció de Programes d'Inserció Social i Laboral.
 - Caps de les seccions de Servicis Socials Generals i de Programes d'Inserció Social i Laboral.
 - Cap de Servici de Benestar Social i Integració.
 - El coordinador o la coordinadora de Servicis Socials Generals.

- **COMPAREIXENÇA DE LA FAMÍLIA:** En este acte es dóna lectura al contracte d'arrendament i a l'acord de compromís de mesures d'inserció social i laboral. Han d'estar presents:
 - El personal tècnic de la secció.
 - El personal tècnic del CMSS d'origen i de destinació (si la família canvia de zona després de l'adjudicació de l'habitatge).
 - L'EAI que els acompanyarà, que intervindrà amb la família en el primer any de vida en l'habitatge municipal amb el propòsit de facilitar la seua adaptació al nou habitatge, entre uns altres.
- **SIGNATURA DEL CONTRACTE D'ARRENDAMENT I LLIURAMENT DE CLAUS** dels habitatges que estiguen lliures entre els 97 habitatges municipals adscrits al Programa d'Accés a l'Habitatge Municipal, repartits pels diferents barris de la ciutat.
- **INTERVENCIÓ PER L'EAI AMB LA FAMÍLIA ARRENDATÀRIA DE L'HABITATGE MUNICIPAL.** Entre les seues comeses està augmentar la formació laboral dels seus membres, així com intervindre en els àmbits esmentats anteriorment: normalització documental, salut, educació, convivència, laboral i gestió de l'espai-habitatge.
- **SEGUIMENT DE L'ADAPTACIÓ FAMILIAR EN L'HABITATGE MUNICIPAL:** almenys anualment, es realitza una visita per part del personal tècnic municipal de la Secció de Programes d'Inserció Social i Laboral, fins a la finalització de la seua estada en l'habitatge municipal.

EL CENS D'HABITATGE PRECARI

Entenem per habitatge precari l'“hàbitat que, tot i que és utilitzat com a estatge humà, no reünix les característiques i condicions d'habitabilitat mínimes per a ser considerat un habitatge digne, ni és adequat o susceptible de la seua conversió en tal”. Poden ser barraques, barracons, pisos o cases abandonades o declarades en ruïnes, coves, caravanes, etc... Poden mancar, encara que no sempre, de subministraments bàsics (llum, aigua i gas) i solen estar situades en carrers deteriorats, solars, fàbriques, naus o estacions abandonades.

El Programa d'Accés a la Vivenda Municipal contempla el control i seguiment dels habitatges precaris i el coneixement de les famílies afectades, per a establir nivells o graus d'integració que determinen la intervenció social.

Este treball bàsic i fonamental, d'alt cost professional, té com a objectiu fonamental l'elaboració d'un cens, entès este com a registre de les famílies que habiten en habitatges precaris.

Té un caràcter de cens obert, sotmés a modificacions permanents, la qual cosa permet superar les greus disfuncions que suposa el treball amb “talls censals” de llarga duració temporal. Tot açò assegura:

- a) El coneixement de l'estat del problema d'habitatge i d'altres necessitats existents en tot moment.
- b) El coneixement de l'evolució de totes les famílies assentades en un habitatge precari en la ciutat.

- c) Preseleccions renovables en períodes anuals, que permeten un gran ajust a la realitat de les famílies i la seua capacitat per a l'accés a habitatges normalitzats de titularitat municipal.
- d) Previsions d'intervenció totalment adaptades a la realitat existent.

Així, el manteniment permanent del cens es manifesta com un element idoni per a assegurar l'adequació de qualsevol tipus de mesura de real·lotjament que s'haja de desenvolupar en el marc d'este programa.

El cens es compon de dades obtingudes en diferents moments, a través del registre d'una sèrie d'ítems arreplegats en una fitxa específica. El manteniment del cens es pot desglossar en quatre tasques principals:

1. Revisió anual: esta actuació és realitzada pel Servei de Suport a la Intervenció Integral amb les famílies del cens d'habitatge precari constituït per l'EAI i suposa:
 - Visita i entrevista personalitzada a totes les famílies que viuen en els habitatges precaris detectats d'anys anteriors, o noves, per informació dels CMSS mateixos, el veïnat, i de l'EAI.
 - Detecció i registre d'habitatges precaris buits que puguen ser susceptibles de ser ocupats en un futur.
2. Manteniment permanent de la informació: suposa la incorporació de les modificacions detectades, després de les entrevistes corresponents a la família, pel personal del CMSS, i que permetrà anar actualitzant el cens fins a l'elaboració del cens anual següent. Les noves dades seran remeses des del CMSS a la Secció de Programes d'Inserció Social i Laboral, per al seu registre informàtic en la base de dades corresponent.
3. Elaboració d'extractes, recomptes i estudis anuals des de la Secció de Programes d'Inserció Social i Laboral.
4. Representació gràfica en l'aplicació informàtica del SIGESPA de la localització dels habitatges precaris en la ciutat. Actualització anual després de l'elaboració del Cens d'Habitatge Precari.

Tota la informació del cens està centralitzada en la Secció de Programes d'Inserció Social i Laboral, concretament en el programa informàtic que conté la base de dades: esta compta amb un nivell màxim de protecció i confidencialitat. Anualment són remesos els llistats de les famílies i els seus components als CMSS respectius, amb les categories censals corresponents, que més avall es detallen.

Els criteris d'inclusió de les famílies en el cens són:

- Habitar en vivenda precària.
- Presentar una situació de marginalitat i exclusió social objectiva.

CATEGORIES CENSALS: les famílies incloses en este cens es classifiquen segons les categories censals següents:

1. ALTA: Totes les famílies que reunisquen les condicions necessàries per a ser incloses en este cens.

1.1 ALTA DEFINITIVA: famílies registrades en censos anteriors i les que s'han assentat definitivament en habitatges precaris.

1.2 ALTA PROVISIONAL: noves famílies registrades en el cens, per mudarse a València, o per ser *noves precaristes*.

Les famílies estaran en esta llista durant un any, transcorregut el qual, si la família està sota les mateixes condicions, passaran a alta definitiva.

2. **BAIXA:** Constaran així totes les famílies que, per qualsevol motiu no reuniten les condicions necessàries per a la seua inclusió en el cens.

2.1 **BAIXA PROVISIONAL:** famílies que han adquirit un habitatge normalitzat o que es troben fora de València. Les famílies estaran en esta categoria un any després del qual es tornarà a valorar la seua situació.

2.2 **BAIXA DEFINITIVA:** les famílies que han passat un període d'un any en situació de baixa provisional i es comprova que s'ha consolidat eixa situació, sense que siga previsible a curt o a mitjà termini la seua tornada a un habitatge precari a València.

3. **IL·LOCALITZADES:** famílies que no s'han localitzat en la ubicació anterior i de les quals no es té informació sobre el seu nou emplaçament. Estes famílies són susceptibles d'una nova ubicació en assentaments de la ciutat, per la qual cosa no es donarien de baixa per si foren detectades novament. Passats dos anys aproximadament sense nova localització poden ser donades de baixa definitiva.

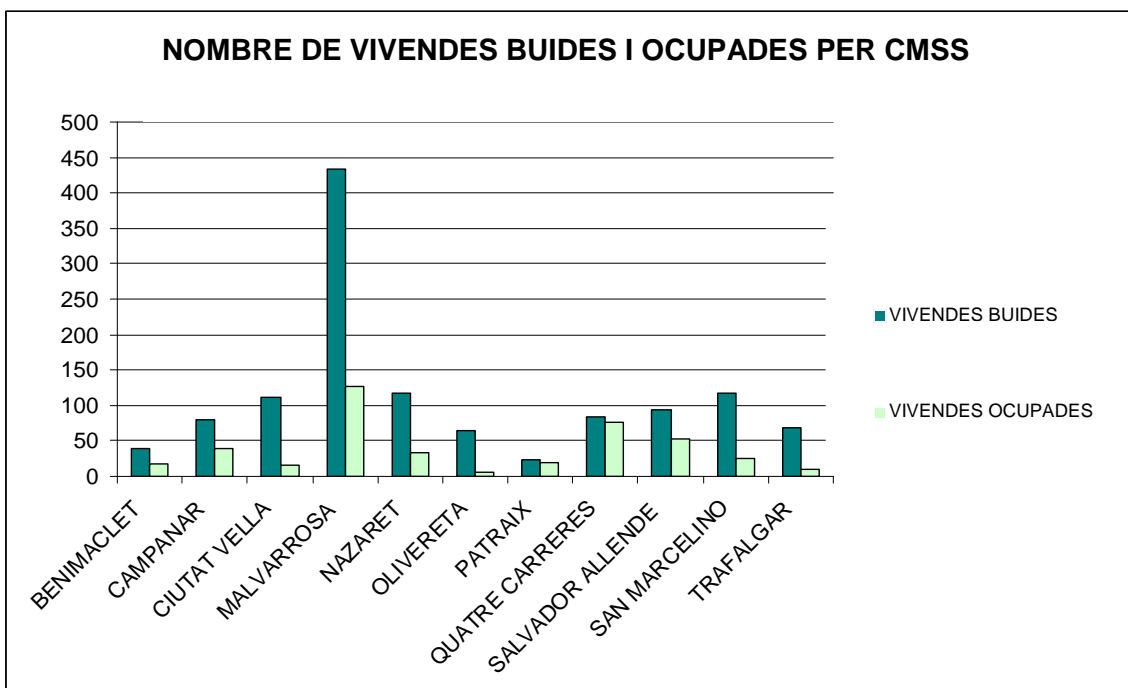
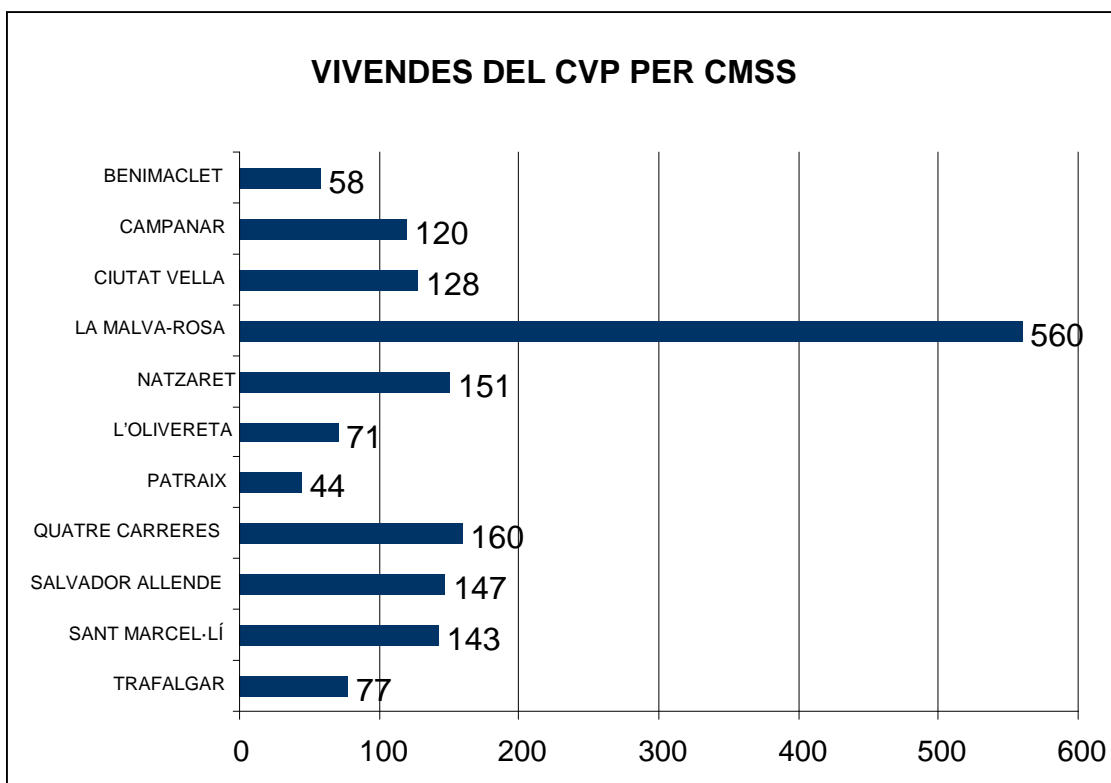
PRINCIPALS DADES DEL CENS D'HABITATGE PRECARI

Les dades següents s'han obtingut del Cens d'Habitatge Precari realitzat en l'últim trimestre de l'any 2015, a més d'algunes dades comparatives amb els anys 2013 i 2014. L'objectiu d'este apartat és mostrar les principals característiques de la població que habita en els diferents tipus d'habitatge precari que existixen en ciutat de València. L'anàlisi de les dades ens facilita valorar l'evolució que ha tingut esta població i ens ajudarà a dissenyar futures línies d'abordatge en les polítiques inclusives d'inserció social i laboral que han de desenvolupar els servicis socials.

HABITATGES

NOMBRE D'HABITATGES PER CMSS, SEGONS LA SEUA OCUPACIÓ

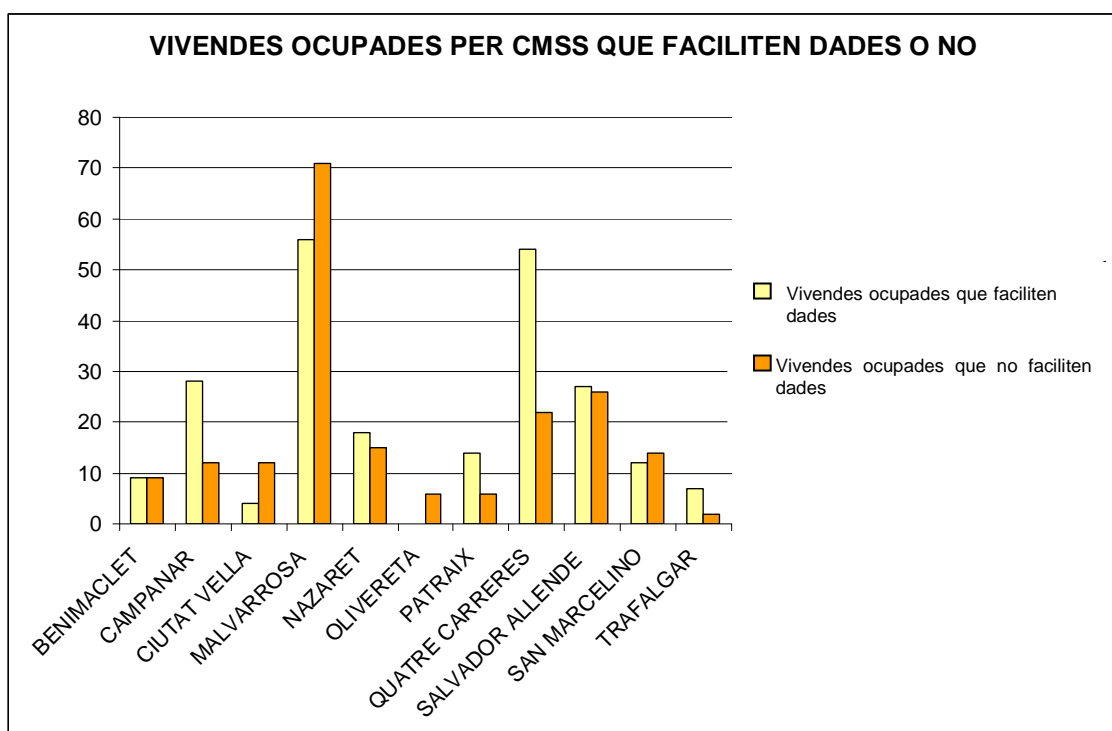
CMSS	VIVENDES BUIDES	%	VIVENDES OCUPADES	%	TOTAL	%
BENIMACLET	40	3,2%	18	4,2%	58	3,5%
CAMPANAR	80	6,4%	40	9,4%	120	7,2%
CIUTAT VELLA	112	9,0%	16	3,7%	128	7,7%
LA MALVA-ROSA	433	35,0%	127	29,9%	560	33,8%
NATZARET	118	9,5%	33	7,7%	151	9,1%
L'OLIVERETA	65	5,2%	6	1,4%	71	4,3%
PATRAIX	24	1,9%	20	4,7%	44	2,7%
QUATRE CARRERES	84	6,8%	76	17,9%	160	9,6%
SALVADOR ALLENDE	94	7,6%	53	12,5%	147	8,9%
SANT MARCEL·LÍ	117	9,4%	26	6,1%	143	8,6%
TRAFALGAR	68	5,5%	9	2,1%	77	4,6%
TOTAL	1.235	100,0%	424	100,0%	1.659	100,0%

En la taula precedent observem que del total d'habitatges del Cens d'Habitatge Precari (CVP) que existixen en la ciutat de València, el 34% estan en la zona del CMSS Malva-rosa. Sabem que dins d'esta zona es localitzen majoritàriament en el barri del Cabanyal. Com a contraposició, el CMSS que menys habitatges precaris té en la seua zona és el de Patraix, amb solament el 2,7%.

D'altra banda, cal destacar que solament el 25% del total d'habitatges en CVP, estan ocupats i d'estos, la major part la trobem en les zones dels CMSS de la Malva-rosa i Quatre Carreres, cadascú amb més de 50 habitatges, i el que menys, el de Trafalgar, amb informació de només 9 habitatges en la seua zona.

CMSS	VIVENDES OCUPADES QUE FACILITEN DADES	%	VIVENDES OCUPADES QUE NO FACILITEN DADES	%	TOTAL
BENIMACLET	9	50,0%	9	50,0%	18
CAMPANAR	28	70,0%	12	30,0%	40
CIUTAT VELLA	4	25,0%	12	75,0%	16
MALVA-ROSA	56	44,1%	71	55,9%	127
NATZARET	18	54,5%	15	45,5%	33
L'OLIVERETA	-	-	6	100,0%	6
PATRAIX	14	70,0%	6	30,0%	20
QUATRE CARRERES	54	71,1%	22	28,9%	76
SALVADOR ALLENDE	27	50,9%	26	49,1%	53
SANT MARCEL·LÍ	12	46,2%	14	53,8%	26
TRAFALGAR	7	77,8%	2	22,2%	9
TOTAL	229	54,0%	195	46,0%	424

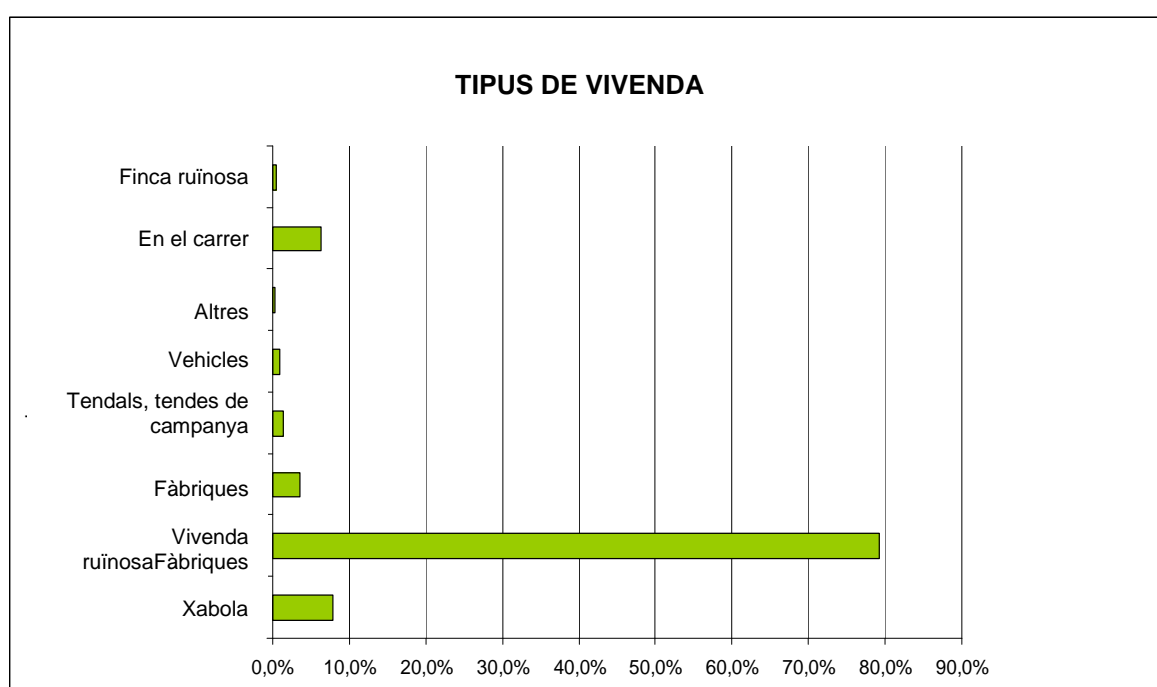

Del total de vivendes ocupades solament tenim informació d'un poc més de la mitat, concretament del 54%, és a dir, de 229 habitatges. Açò es deu al fet que no totes les persones que habiten estos habitatges han volgut facilitar informació.

Segons la taula anterior, la major proporció de famílies en vivendes ocupades que faciliten dades la trobem en els CMSS de Campanar, Quatre Carreres i Patraix. Per contra, els CMSS en què més baixa és eixa proporció són els de Ciutat Vella, amb només 4 habitatges dels quals es facilita informació i la Malva-rosa, cas especial per l'alt nombre d'habitatges que presenta, però dels quals solament tenim informació del 44,1%.

TIPUS DE VIVENDA

TIPUS DE VIVENDA	TOTAL	%
BARRACA	33	7,8%
VIVENDA RUÏNOSA	336	79,2%
GRAN CONSTRUCCIÓ (Fàbriques)	15	3,5%
TENDALS, TENDES DE CAMPANYA	6	1,4%
VEHICLES (cotxes, caravanes)	4	0,9%
ALTRES	1	0,2%
VIUEN AL CARRER	27	6,4%
FINCA RUÏNOSA	2	0,5%
TOTAL	424	100%

Els habitatges precaris, en general, són els que manquen de requisits bàsics per a l'habitabilitat, ja siga pel grau de desperfecte i inadequació dels habitatges amb problemes d'humitats, escàs aïllament, falta de calefacció i aigua calenta; o per greus problemes de sobreocupació i situacions insalubres.

Com ja hem esmentat abans, la dimensió de l'habitatge i el nombre de dormitoris no sempre sol estar relacionat amb el nombre d'ocupants: dos qüestions del màxim interès a l'hora de descriure els habitatges inclosos en el Cens d'Habitatge Precari. Dins del tipus d'habitatge utilitzat per les persones registrades en el CVP, prop del 80% són habitatges ruïnosos i, en segon lloc, el 7,8% són barraques.

D'altra banda, des de fa uns anys, la tipologia d'habitatge ocupat ha anat canviant: les famílies busquen un cert benestar i unes condicions higienicosanitàries majors, i així ocupen pisos buits per estar en millor estat que els habitatges que podem trobar en els assentaments.

Finalment, cal destacar que el percentatge de persones que viuen al carrer és bastant semblat al de les barraques, ja que el primer ronda el 6,5% i el segon un 7,8%.

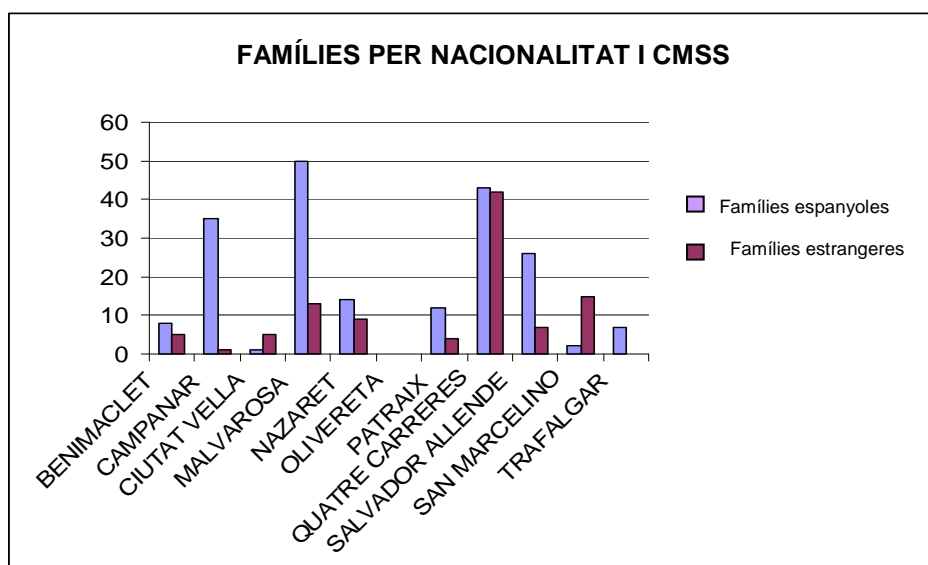
FAMÍLIES

FAMÍLIES EN CENS DE VIVENDA PRECÀRIA PER CMSS

CMSS	FAMÍLIES	%
BENIMACLET	13	4,2%
CAMPANAR	36	11,8%
CIUTAT VELLA	6	2,0%
LA MALVA-ROSA	64	20,9%
NATZARET	23	7,5%
L'OLIVERETA	-	0,0%
PATRAIX	16	5,2%
QUATRE CARRERES	86	28,1%
SALVADOR ALLENDE	36	11,8%
SANT MARCEL·LÍ	19	6,2%
TRAFALGAR	7	2,3%
TOTAL	306	100,0%

FAMÍLIES PER NACIONALITAT I CMSS

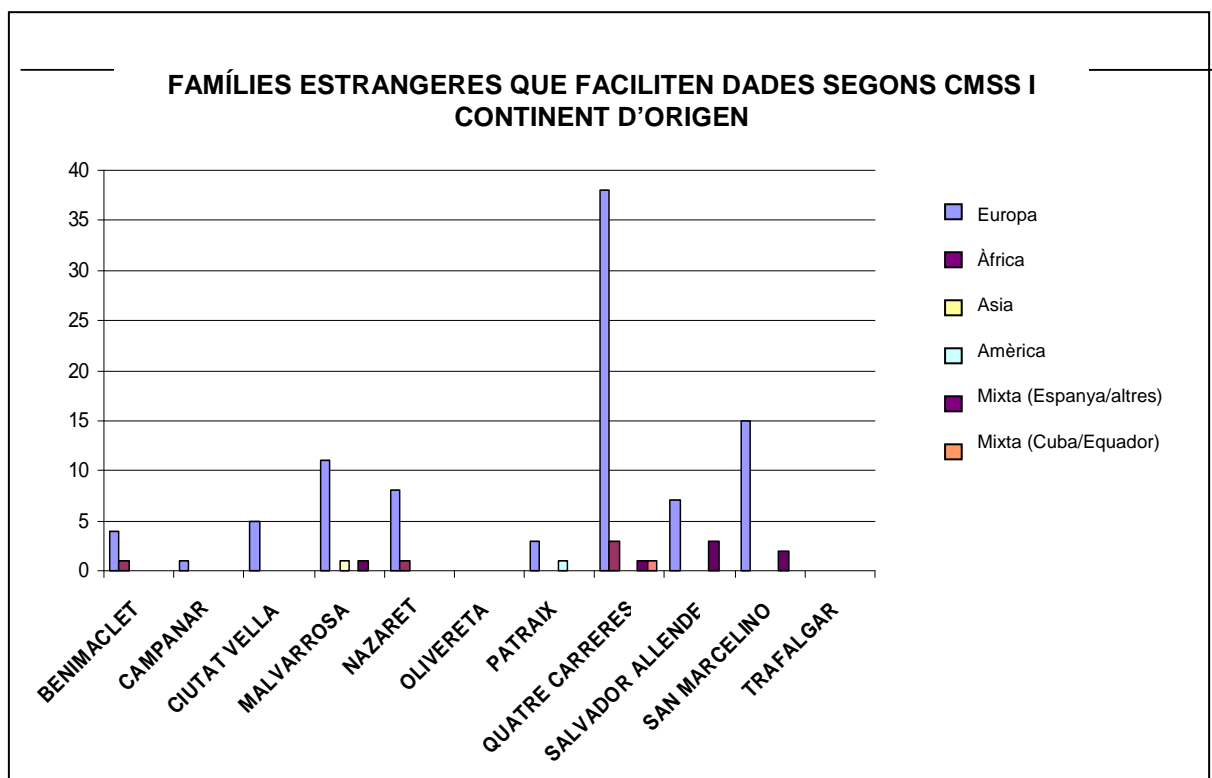
CMSS	ESPANYOLA	%	EXTRANGERA	%	MIXTES	%	TOTAL	%
BENIMACLET	8	61,5%	5	5,0%	-	-	13	4,2%
CAMPANAR	35	97,2%	1	1,0%	-	-	36	11,8%
CIUTAT VELLA	1	16,7%	5	5,0%	-	-	6	2,0%
MALVA-ROSA	50	78,1%	13	12,9%	1	1,6%	64	20,9%
NATZARET	14	60,9%	9	8,9%	-	-	23	7,5%
L'OLIVERETA	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
PATRAIX	12	75,0%	4	4,0%	-	-	16	5,2%
QUATRE CARRERES	43	50,0%	42	41,6%	1	1,2%	86	28,1%
SALVADOR ALLENDE	26	72,2%	7	6,9%	3	8,3%	36	11,8%
SANT MARCEL·LÍ	2	10,5%	15	14,9%	2	10,5%	19	6,2%
TRAFALGAR	7	100,0%	-	-	-	-	7	2,3%
TOTAL	198	64,7%	101	33,0%	7	2,3%	306	100,0%

FAMÍLIES EXTRANGERES PER CMSS, PAÍS D'ORIGEN I CONTINENT

CONTINENT	B.	C.	C.V.	M.	N.	O.	Q.C.	S.A.	S.M.	T.
EUROPA	4	1	5	11	8	0	38	7	15	0
ÀFRICA	1	0	0	0	1	0	3	0	0	0
ÀSIA	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
AMÈRICA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MIXTES (ESPANYA/ALTRES)	0	0	0	1	0	0	1	3	2	0
MIXTES (CUBA/EQUADOR)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
TOTAL	5	1	5	13	9	0	43	10	17	0

NACIONALITAT	B.	C.	C.V.	M.	N.	O.	P.	Q.C.	S.A.	S.M.	T.	TOTAL	%
ALGÈRIA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,93%
BULGÀRIA	0	0	2	0	4	0	1	1	0	0	0	8	7,41%
REPÚBLICA TXECA	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	2	1,85%
EQUADOR	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0,93%
HONGRIA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,93%
MARROC	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	3	2,78%
PAKISTAN	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,93%
POLÒNIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,93%
PORTUGAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0,93%
ROMANIA	4	1	3	10	4	0	2	36	6	13	0	79	73,15%
URUGUAI	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,93%
MIXTA (CUBA/ EQUADOR)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0,93%
MIXTA (ESPANYA I ALTRES)	0	0	0	1	0	0	0	1	3	2	0	7	6,48%
ORIGEN AFRICÀ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,93%
TOTAL	5	1	5	14	9	0	4	43	10	17	0	108	100,0%

El 65% de les famílies que conformen el CVP són espanyoles. La major part es troba repartida entre els CMSS de la Malva-rosa, Quatre Carreres i Campanar amb 50, 43 i 35 famílies respectivament. Cal destacar el cas de Trafalgar en què totes les famílies són de nacionalitat espanyola.

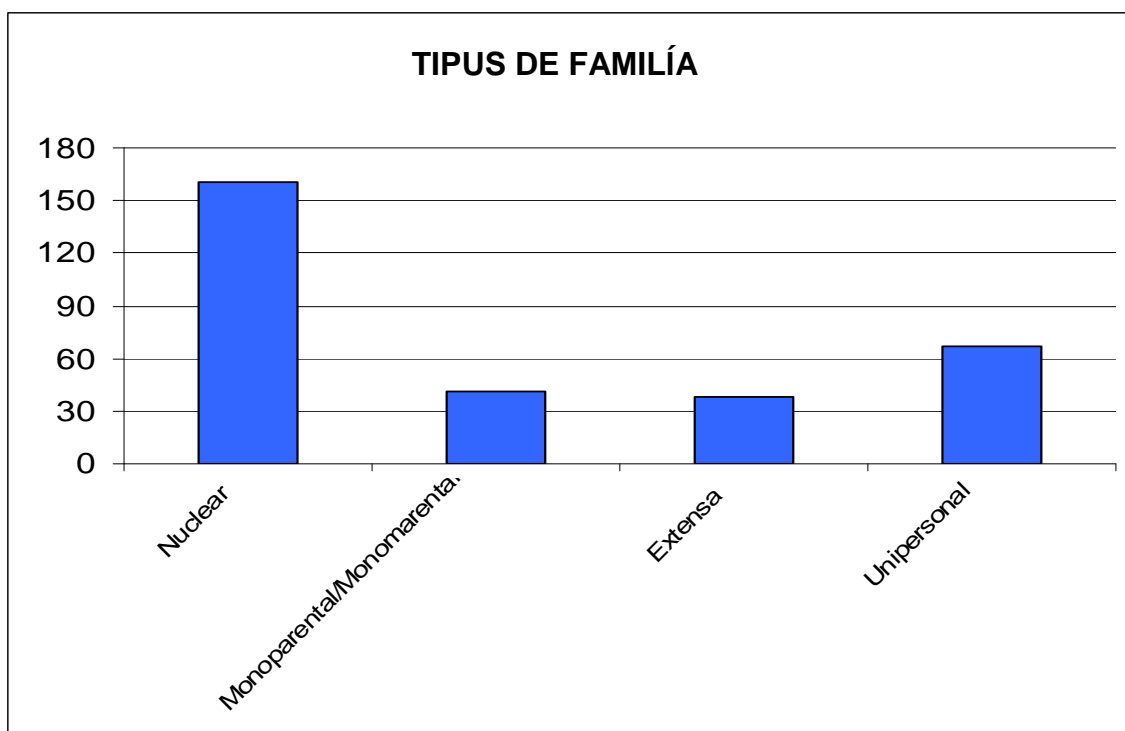
Pel que fa a les famílies amb un origen diferent, estes es repartixen majoritàriament entre Quatre Carreres (amb quasi el mateix nombre que el de famílies espanyoles) i Sant Marcel·lí on predominen les de nacionalitat estrangera. Aprofundint en els orígens d'estes, cal assenyalar que destaquen les de nacionalitat europea, majoritàriament famílies romaneses d'ètnia gitana, que representen el 78,2% del total de famílies estrangeres.

Les estratègies de migració i d'integració de les famílies romaneses es basen en noves formes de viure i responen a la diversitat de les llars. Les principals causes que estableixen com a motiu migratori són les necessitats econòmiques, la busca d'ocupació i la sanitat.

També s'han trobat famílies mixtes, encara que en una proporció molt menor, ja que solament representen el 2,3% del total.

FAMÍLIES PER TIPOLOGIA FAMILIAR

TIPOLOGIA FAMILIAR	NOMBRE	%
NUCLEAR	160	52,3%
MONOPARENTAL/MONOMARENTAL	41	13,4%
EXTENSA	38	12,4%
UNIPERSONAL	67	21,9%
TOTAL	306	100,0%

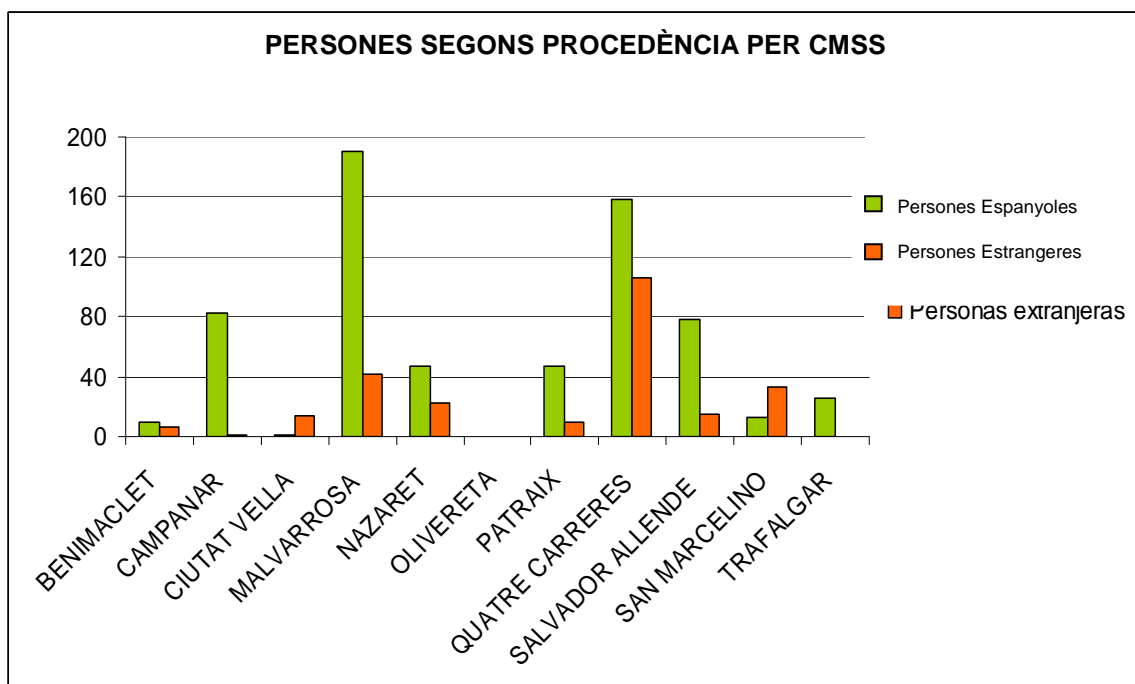

La tipologia familiar que predomina en el registre del Cens d'Habitatge Precari de la ciutat de València és la família nuclear amb un 52,3%, seguida bastant arrere per la unipersonal amb un 22% que respon a hòmens sols i estrangers. Tradicionalment, les famílies gitanes solen ser nombroses i, en general, solen casar-se jòvens, tant hòmens com a dones.

PERSONES

PERSONES SEGONS NACIONALITAT I CMSS

CMSS	ESpanyoles	%	ESTRANGERES	%	SD	%	TOTAL	%
BENIMACLET	10	62,5%	6	37,5%	-	0,0%	16	1,7%
CAMPANAR	82	88,2%	1	1,1%	10	10,8%	93	9,8%
CIUTAT VELLA	1	6,7%	14	93,3%	-	0,0%	15	1,6%
MALVA-ROSA	190	74,2%	42	16,4%	24	9,4%	256	27,0%
NATZARET	47	65,3%	22	30,6%	3	4,2%	72	7,6%
L'OLIVERETA	-	-	-	-	-	0,0%	-	0,0%
PATRAIX	47	79,7%	10	16,9%	2	3,4%	59	6,2%
QUATRE CARRERES	158	59,0%	106	39,6%	4	1,5%	268	28,3%
SALVADOR ALLENDE	78	81,3%	15	15,6%	3	3,1%	96	10,1%
SANT MARCEL·LÍ	13	27,7%	33	70,2%	1	2,1%	47	5,0%
TRAFALGAR	26	100,0%	-	0,0%	-	0,0%	26	2,7%
TOTAL	652	68,8%	249	26,3%	47	5,0%	948	100,0%

De les persones que habiten en vivendes precàries (948 persones en 229 habitatges, exactament), la major part estan en la zona dels CMSS de la Malva-rosa i Quatre Carreres, amb un 27% i 28% respectivament; açò es correlaciona amb la dada que en les zones d'estos CMSS és on es localitza el major nombre d'habitatges precaris. Contràriament, els CMSS en què menys persones viuen són els de Ciutat Vella i Benimaclet tots dos amb solament el 2% del total.

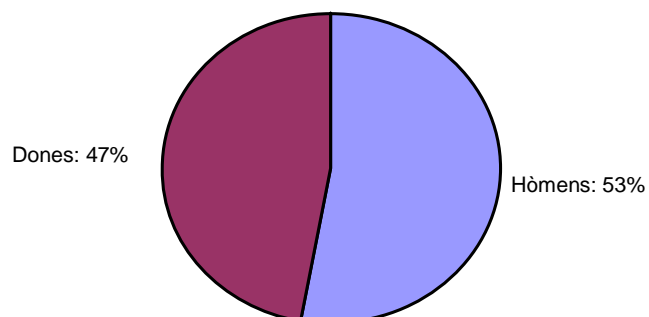
Cal destacar que es produïx el fet que hi haja més d'una família per habitatge, ja que en els 229 es registren 306 famílies. Esta proporció es registra en quasi totes les zones dels CMSS, a excepció del CMSS de l'Olivereta del qual no hi ha informació.

D'altra banda, observem que del total de persones en el cens, el 70% tenen nacionalitat espanyola, un 25% són persones estrangeres i el 5% restant se'n desconeix.

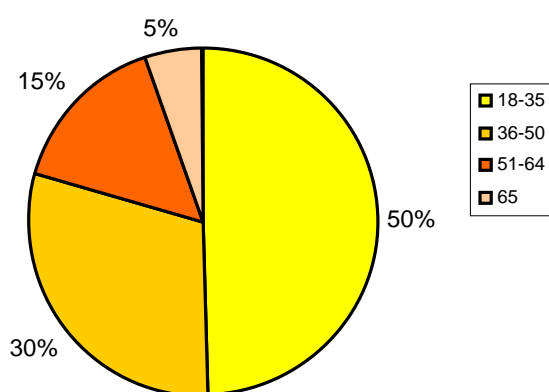
PERSONES MAJORS D'EDAT CENSADES PER EDAT I SEXE

EDAT DELS ADULTS	HÒMENS	%	DONES	%	TOTAL	%
18-35	150	49,5%	144	52,9%	294	51,1%
36-50	91	30,0%	76	27,9%	167	29,0%
51-64	46	15,2%	42	15,4%	88	15,3%
65 O MÉS	16	5,3%	10	3,7%	26	4,5%
TOTAL	303	100,0%	272	100,0%	575	100,0%
%	52,7%		47,3%		100,0%	

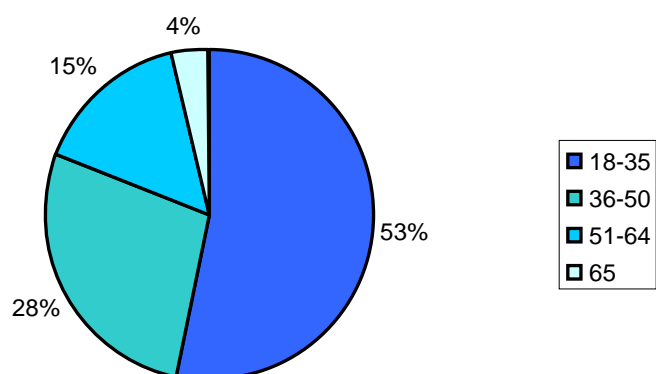
PERCENTATGE DE PERSONES SEGONS SEXE PER CMSS

EDAT DELS HÒMENS DEL CVP

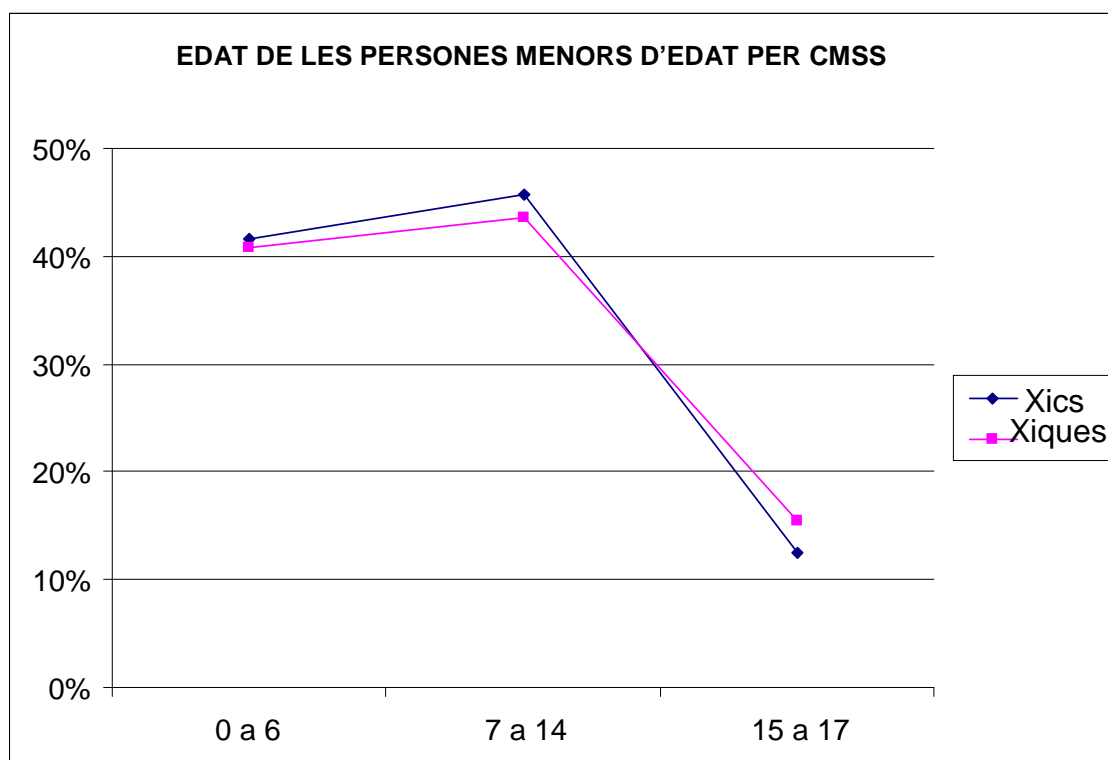
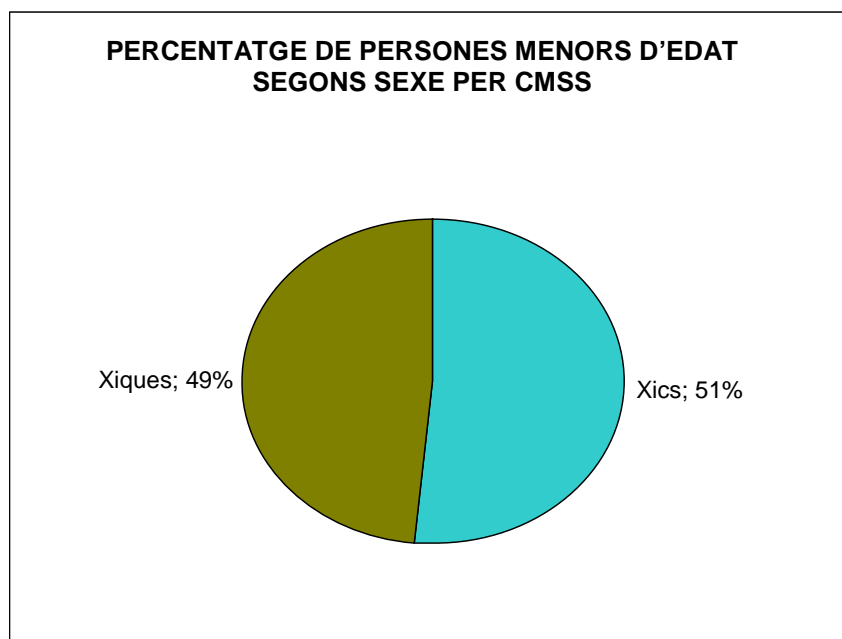

EDAT DE LES DONES DEL CVP

PERSONES MENORS D'EDAT, SEGONS EDAT I SEXE

EDAT DELS MENORS	XICS	%	XIQUES	%	TOTAL	%
0-6	80	41,6%	74	40,8%	154	41,3%
7-14	88	45,8%	79	43,6%	167	44,7%
15-17	24	12,5%	28	15,4%	52	14,0%
TOTAL	192	100,0%	181	100,0%	373	100,0%
%	51,4%		48,5%		100,0%	

Segons les dades del cens podem destacar que no hi ha diferències importants per sexe entre les persones censades. Açò es produïx en tots els grups d'edat.

D'altra banda, constatem que es tracta d'una població jove ja que a mesura que augmenta l'edat, els grups etaris es reduïxen. En el cas de les adultes i els adults, açò es realitza de manera progressiva i, així, al voltant d'un 50% de les persones tenen entre 18 i 35 i un 5% són majors de 65. En les persones menors d'edat, el canvi és més abrupte: més del 80% dels i de les joves es repartixen indistintament entre els grups de 0 a 6 anys i de 7 a 14 anys.

Finalment, el 39,3% del total de persones inscrites en el Cens d'Habitatge Precari corresponen a menors entre 0 i 17 anys. Segons dades del Padró Municipal de la ciutat de València el percentatge de natalitat ha disminuït considerablement en les últimes dècades; no obstant això, en este col·lectiu (fins i tot amb les condicions de vida i la limitació de recursos que presenten) comprovem que el percentatge de menors s'acosta al 40% del total de la població censada. Si comparem esta dada amb la que es produïx en el conjunt de la ciutat podem observar la diferència: solament el 16,6% de la població de la ciutat de València és menor d'edat (Font: Padró Municipal 2015).

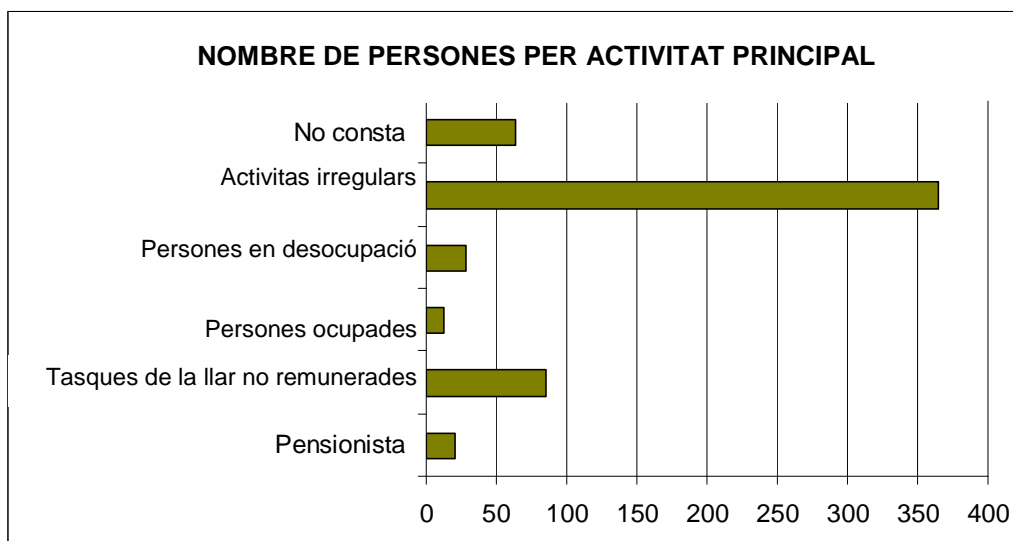
PERSONES PER ACTIVITAT PRINCIPAL

ACTIVITAT PRINCIPAL	NRE. DE PERSONES	%
PERSONES OCUPADES	13	2,3%
PERSONES EN ATUR	28	4,9%
TASQUES DE LA LLAR NO REMUNERADES	85	14,8%
PENSIONISTES	20	3,5%
ACTIVITATS IRREGULARS	365	63,5%
NO CONSTA	64	11,1%
TOTAL	575	100,0%

Nota: es desconeixen dades de les persones de 16 a 18 anys. El total és aproximatiu.

PERSONES SEGONS ACTIVITAT IRREGULAR

ACTIVITAT PRINCIPAL	NRE. DE PERSONES	%
VENDA AMBULANT IL.LEGAL	8	2,2%
OCUPACIÓ SENSE CONTRACTE	6	1,6%
MENDICITAT	26	7,1%
RECOL·LECCIÓ DE CARTÓ O FERRALLA SENSE VEHICLE A MOTOR	284	77,8%
RECOL·LECCIÓ DE CARTÓ O FERRALLA AMB VEHICLE A MOTOR	41	11,2%
TOTAL	365	100,0%

La baixa formació de les famílies explica que este col·lectiu tinga dificultats per a aconseguir una ocupació fixa i que el 63,5% haja de dedicar-se a activitats irregulars. Dins d'este grup, les labors més usuals són la recol·lecció de cartó o ferralla, amb o sense vehicle a motor, i la mendicitat, activitats que són exercides pel 96,2% de les persones registrades en el cens.

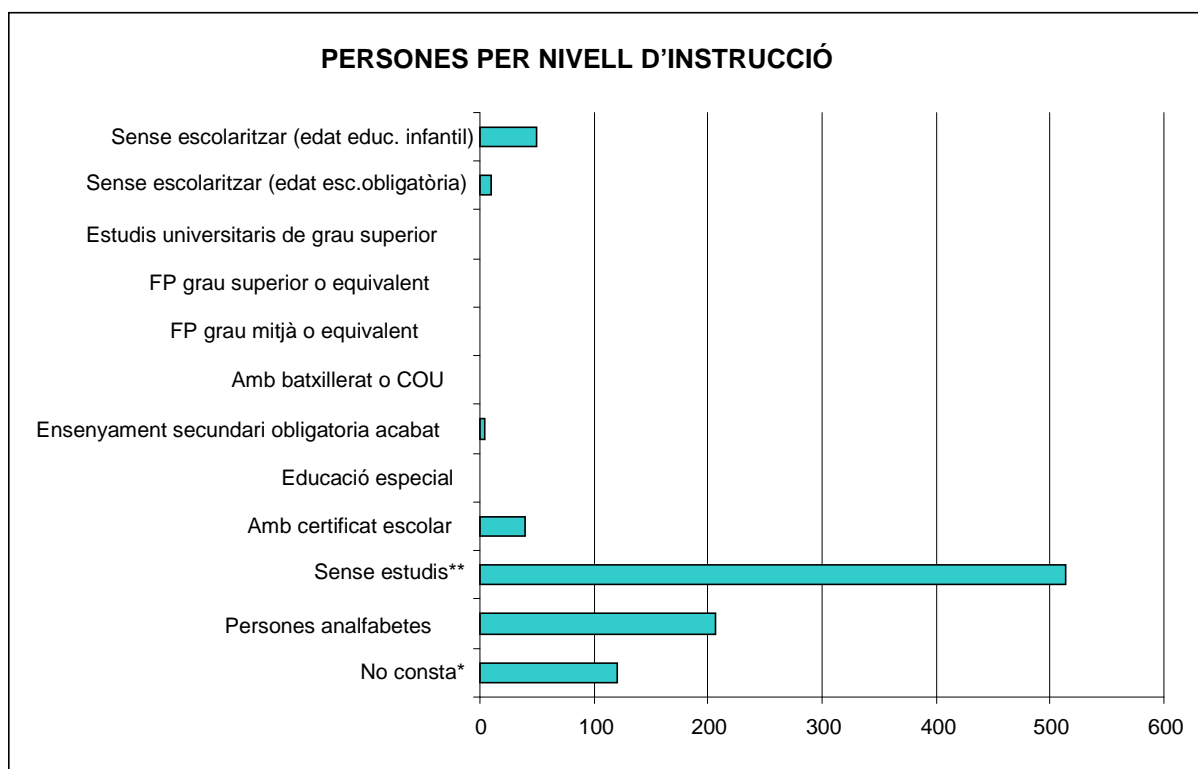
Les persones que figuren amb activitats de "tasques de la llar no remunerades" (que inclouen les labors de la llar i la cura de persones menors i majors) conformen el 15,2% del total i és desenvolupada per dones.

PERSONES SEGONS NIVELL D' INSTRUCCIÓ

TIPUS D'ESTUDIS	TOTAL	
		%
ANALFABETISME	207	21,8%
SENSE ESTUDIS(**)	514	54,2%
AMB CERTIFICAT D'ESTUDIS PRIMARIS O CERTIFICAT ESCOLAR	40	4,2%
EDUCACIÓ ESPECIAL	1	0,1%
ENSENYAMENT OBLIGATORI ACABAT	4	0,4%
AMB BATXILLERAT O COU	1	0,1%
AMB FP DE GRAU MITJÀ O EQUIVALENT	2	0,2%
AMB FP DE GRAU SUPERIOR O EQUIVALENT	-	-
AMB ESTUDIS UNIVERSITARIS DE GRAU SUPERIOR	-	-
SENSE ESCOLARITZAR (EDAT ESC. OBLIGATÒRIA)	10	1,1%
SENSE ESCOLARITZAR (EDAT EDUCACIÓ INFANTIL)	49	5,2%
NO CONSTA(*)	120	12,7%
TOTAL	948	100,0%

(*) Inclou els que no especifiquen quin tipus d'estudis han realitzat o estan realitzant.

(**) Este apartat també comprén qui encara no té cap títol formatiu bàsic (està estudiant primària o ESO).

L'anàlisi d'estes dades exigeix una observació prèvia: l'alt nombre de persones que es troben en la categoria "Sense estudis" respon al fet que agrupa diversos grups. D'una banda, el de menors sense edat d'escolarització o que cursen els primers nivells i, d'una altra, el d'adults que solament saben llegir i escriure (este grup és molt rellevant i ascendeix a 306 persones).

Destaca també el nombre de persones analfabetes i el de les persones de les quals no tenim informació. El total d'estos tres grups representa quasi el 90% del total.

Observem que no hi ha persones amb nivells d'instrucció mitjans o superiors. En la taula, a més, ressalten, amb categoria pròpia, els grups que tot i que estan en edat de cursar algun estudi no ho estan fent. És el cas de menors en edat d'educació primària (49 xiquets i xiquetes) o d'educació secundària obligatòria (10 menors).

S'ha constatat que en esta població l'absentisme escolar en primària és pràcticament nul; no obstant això, el nivell de coneixements que s'adquireixen és molt baix.

A més, encara que s'ha aconseguit reduir considerablement l'abandó de l'educació obligatòria abans dels 16 anys, són pocs els i les adolescents que continuen després d'esta edat. Açò suposa que, encara que les lleis s'estan complint, segueixen existint factors desmotivadors com la poca valoració de l'educació que tenen les famílies.

D'altra banda, cal tenir en compte el que significa eixir del gueto cap a un entorn desconegut en què passen a ser la minoria, amb escassos avantatges comparatius. Habitualment són joves que arriben amb el nivell acadèmic inferior i amb escasses habilitats socials.

A açò cal afegir que la majoria dels i de les joves no desenvolupen cap activitat productiva i en alguns casos servixen de suport continu o esporàdic als seus familiars. Açò es deu a una conjunció de factors: no tenen qualificació professional, tenen manques en l'àmbit de les habilitats socials i dels hàbits laborals; a açò s'agrega la discriminació que en ocasions encara existix contra la seua ètnia i les relacions familiars de dependència de les persones majors i dels recursos públics.

Fent referència al nivell educatiu de la població gitana, en general, hui dia és més baix que el de cap altre grup social de semblant grandària i composició. Poques persones de les generacions d'edat més avançada han acudit regularment a l'escola, i així ens trobem una proporció elevada de gitanos i gitanes majors de 18 anys amb un nivell d'analfabetisme total o funcional molt alt. L'analfabetisme és encara major entre les dones. Este baix nivell d'instrucció repercuteix principalment en:

- Abandó prematur del sistema educatiu.
- Falta d'interès d'accés a la formació professional o/i ocupacional, i posteriorment a una ocupació.
- Impossibilitat d'accedir a programes o iniciatives socials o d'accés al món laboral normalitzat.

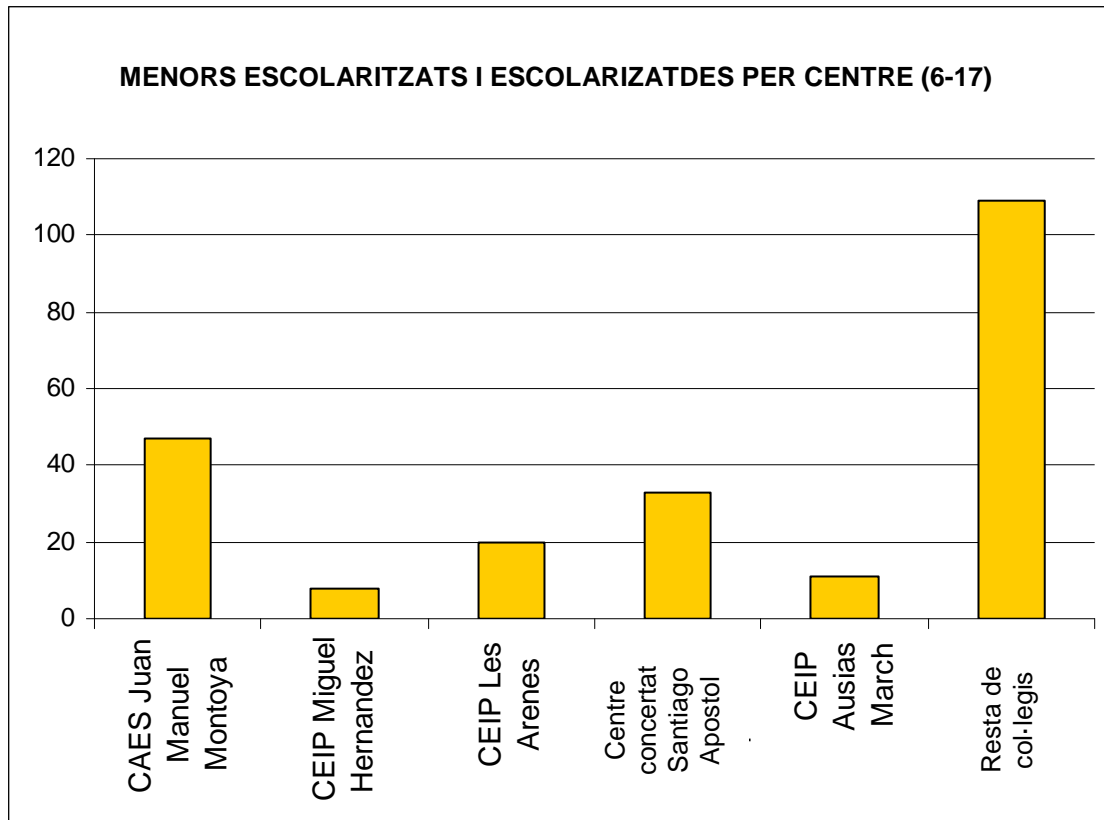
Malgrat açò, moltes persones gitanes, especialment dones, s'estan esforçant per millorar els seus nivells de lectoescriptura i l'ampliació dels seus coneixements bàsics, compensant així les dificultats que van tenir en la seua infància per a poder estudiar.

Esta realitat de la nostra població espanyola gitana tradicional xoca amb la de la població gitana romanesa que encara té un llarg camí per a aconseguir el nivell de normalització relatiu que s'ha aconseguit amb la població gitana autòctona.

MENORS ESCOLARITZATS I ESCOLARITZADES PER CENTRE ESCOLAR

CENTRE	BARRI	CMSS	NRE. MENORS ESCOLARITZATS/ADES (6-17)	%
CAES Juan Manuel Montoya	Natzaret	Natzaret	47	20,6%
CEIP Miguel Hernández	Sant Llorenç	S. Allende	8	3,5%
CEIP Les Arenes	Cabanyal-Canyamelar	Malva-rosa	20	8,8%
Centre Concertat Santiago Apostol	Cabanyal-Canyamelar	Malva-rosa	33	14,5%
CEIP Ausiàs March	Natzaret	Natzaret	11	4,8%
Resta col·legis(*)			109	47,8%
TOTAL			228	100,0%

(*) D'un total de 56 col·legis diferents el nombre de menors dels quals en situació d'escolarització oscil·la entre 1 i 5.

(*)D'un total de 56 col·legis diferents el nombre de menors dels quals en situació d'escolarització oscil·la entre 1 i 5.

La situació escolar no sol ser més que un reflex de la situació social que es viu al carrer. En este sentit, és interessant exposar les diferents situacions socials que la població gitana viu a la Comunitat Valenciana i com estes els afecten.

Moltes de les famílies que residixen en els barris esmentats solen patir problemes de desestructuració, que són alhora causa i efecte de les condicions en què s'han vist obligades a viure. Este tipus d'hàbitat de concentració espacial comporta una concentració també escolar, que al poc temps acaba per convertir el centre en un gueto de l'alumnat paio.

En l'actualitat, la majoria de menors de famílies gitanes espanyoles estan escolaritzats i escolaritzades, encara que existixen alguns casos molt puntuals on es constata la falta d'escolarització d'alguns xiquets i xiquetes. No obstant això, observem, com s'ha comentat abans, que ha hagut un important canvi quantitatiu durant la dos últimes dècades pel que fa a l'escolarització.

La incorporació dels xiquets i xiquetes d'ètnia gitana a l'escola s'ha generalitzat en tot l'Estat i en l'actualitat s'escolaritzen als 6 anys o abans. Malgrat açò, encara els assoliments quant a l'assistència continuada, la finalització dels estudis obligatoris i la millora del rendiment acadèmic són deficitàries. Les causes són, d'una banda, significativament culturals, encara que un percentatge cada vegada més alt de famílies gitanes consideren important que els seus fills i filles s'incorporen primerencament a l'escola i han assistit a guarderies o escoles infantils.

No obstant això, la qüestió de l'absentisme continua sent un dels temes que més preocupa en l'actualitat respecte a la situació escolar dels i de les menors d'ètnia gitana, així com l'abandó escolar prematur, en molts casos per la necessitat d'ajudar en les ocupacions i treballs familiars.

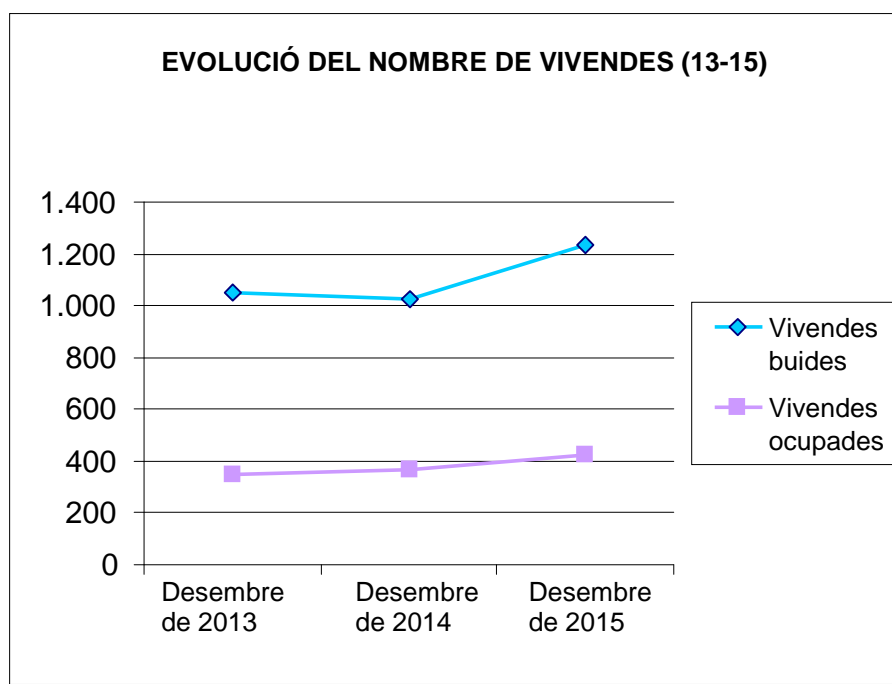
En este sentit, i com ja s'ha avançat, l'escolarització completa, la normalització en el terreny educatiu, que és un dret majoritàriament aconseguit per a la població infantil espanyola, no ho és encara per a alguns col·lectius desfavorits com la minoria ètnica gitana. En efecte, l'escolarització massiva de les xiquetes i dels xiquets gitanos ha sigut un fenomen que es va iniciar fa escassament 30 anys i, si bé cal reconèixer que s'ha produït un evident progrés, encara no s'ha arribat a equiparar la població gitana als estàndards educatius dels de la resta de la ciutadania. De fet, l'analfabetisme i el baix nivell d'instrucció d'esta població segueixen fent forat en este col·lectiu. No obstant això, existix una tendència en augment de famílies que valoren cada vegada més positivament l'escola i l'educació com un mitjà bàsic de promoció social, de desenvolupament personal i d'obertura de possibilitats per al futur.

Tornant a les dades del cens de la ciutat de València, com podem observar, la mitat de menors escolars es registren en CAES, que són centres docents que constitueixen escenaris de greu exclusió i risc, per la qual cosa l'alumnat es troba en circumstàncies d'extrema vulnerabilitat, amb una problemàtica múltiple i importants desavantatges i falta d'oportunitats per a portar una vida en condicions d'igualtat amb la resta de la ciutadania; destaquem que estos centres educatius estan situats en els barris del Cabanyal i Natzaret. És important denotar que, si bé d'una banda, per a la població gitana que es troba en situació d'exclusió social acudir als CAES reporta sensació de major seguretat, ja que estan entre iguals; d'altra banda, representa no generar vincles socials amb menors dels respectius barris de referència (on es viu).

EVOLUCIÓ DEL CENS D'HABITATGE PRECARI

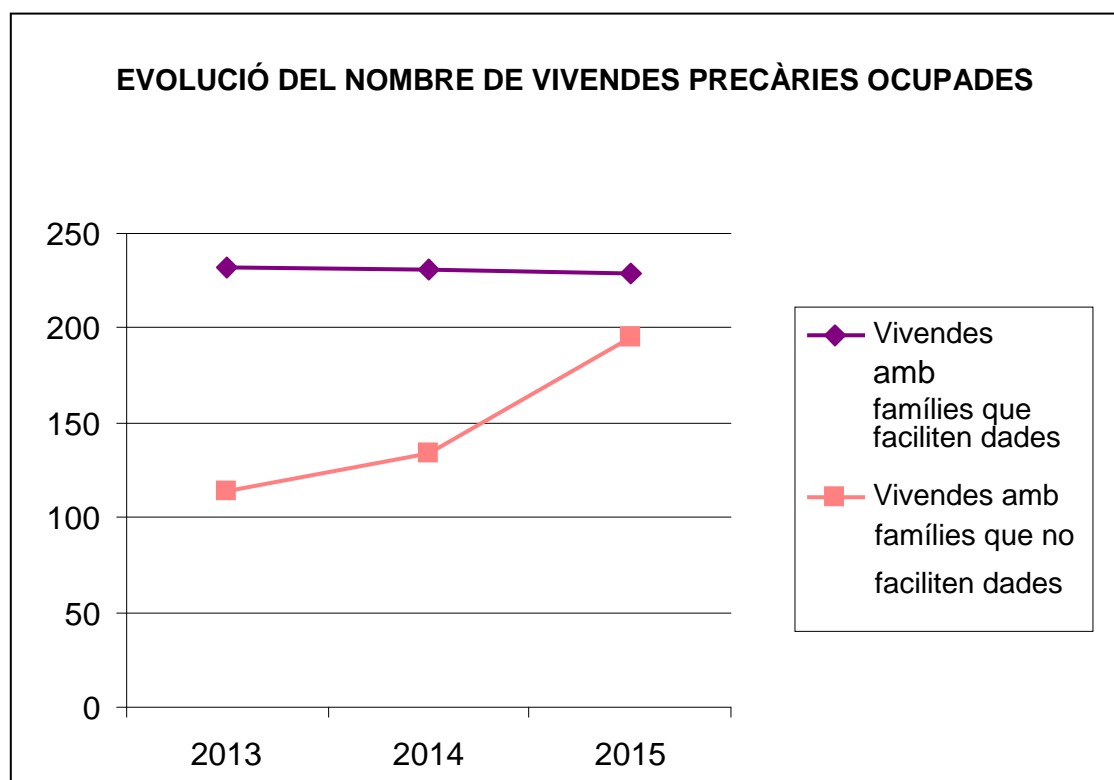
EVOLUCIÓ DEL NOMBRE DE VIVENDES

NRE. VIVENDES	DESEMBRE 2013	%	DESEMBRE 2014	%	DESEMBRE 2015	%
VIVENDES BUIDES	1.051	75,2%	1.027	73,8%	1.235	74,4%
VIVENDES OCUPADES	346	24,8%	365	26,2%	424	25,6%
TOTAL	1.397	100%	1.392	100%	1.659	100%

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE DE VIVENDES PRECÀRIES OCUPADES

NRE. VIVENDES	DESEMBRE 2013	%	DESEMBRE 2014	%	DESEMBRE 2015	%
VIVENDES OCUPADES AMB FAMÍLIES QUE FACILITEN DADES	232	67,1%	231	63,3%	229	54,0%
VIVENDES OCUPADES AMB FAMÍLIES QUE NO FACILITEN DADES	114	32,9%	134	36,7%	195	46,0%
TOTAL	346	100,0%	365	100,0%	424	100,0%

Majoritàriament els habitatges precaris ocupats són ocupacions il·legals, o estan construïts en terrenys privats o públics igualment de forma il·legal. Entenem per ocupació il·legal la que no té autorització de la persona propietària d'un immoble, habitatge, edifici o terreny alié i que, en estos casos, constituïska el domicili. Este fet és un delicte que s'arreplega en l'article 245 del Codi Penal.

L'ocupació d'habitatges deshabitats s'ha convertit en una cosa habitual en la vida de qualsevol municipi o ciutat, com a conseqüència en gran part de la falta de recursos existent per a donar solució econòmica a la ciutadania.

La principal motivació per la qual s'ocupen els habitatges és la falta de recursos econòmics i la desesperació que patixen les persones al no poder oferir un lloc on trobar una estabilitat familiar i intentar que menors al seu càrrec disposen d'una seguretat, amb la finalitat de sentir-se menys exclosos en la societat i eliminar els prejudicis que se li poden atorgar a la família.

Si es revisen les dades dels últims 3 anys del CVP es constata que hi ha hagut un augment progressiu del nombre d'habitatges buits i ocupats, sobretot de 2014 a 2015

(d'1.027 a 1.235), encara que sempre la quantitat dels primers triplica els segons (1.235 davant de 424), i allò es tradueix que en el futur segueixen produint-se més ocupacions.

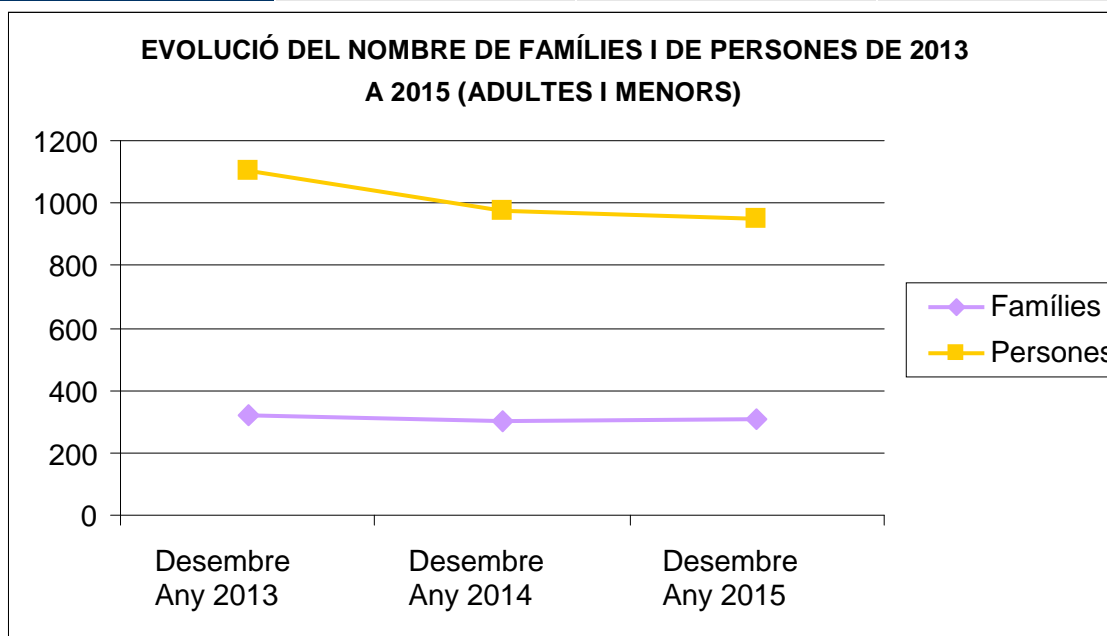
D'altra banda, si bé el nombre de famílies que faciliten dades es manté estable, el de les que es neguen a donar-los s'ha anat incrementant al llarg dels anys. Açò pot deure's a la tipologia de família, a la barrera lingüística en el cas de persones estrangeres, o de desconfiança per l'ús que es puga realitzar de les seues dades personals.

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE DE FAMÍLIES I DE PERSONES (ADULTES I MENORS)

NRE. FAMÍLIES	DESEMBRE ANY 2013	DESEMBRE ANY 2014	DESEMBRE ANY 2015
TOTAL	319	299	306

NRE. DE PERSONES	DESEMBRE ANY 2013	DESEMBRE ANY 2014	DESEMBRE ANY 2015
ADULTES	626	578	575
MENORS	478	398	373
TOTAL	1104	976	948

NRE. DE PERSONES	DESEMBRE ANY 2013	DESEMBRE ANY 2014	DESEMBRE ANY 2015
ESpanyoles	707	631	652
ESTRANGERES	328	249	249
NACIONALITAT DESCONEGUDA	69	96	47
TOTAL	1104	976	948

En estudiar les dades dels últims tres anys del Cens d'Habitatge Precari s'observa que encara que el nombre de famílies es manté estable, la quantitat de persones disminueix progressivament, la qual cosa indica que hi ha una reducció del nombre de membres de les famílies. D'altra banda, la disminució del nombre de menors censats respon a una possible decisió de les famílies a tenir menys fills i filles que, en créixer, passen a formar part del grup d'adults.